

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Dziergawka

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **T. S., A. B., S. S., P. P., P. Ł., M. M., J. J.**

oskarżonych o czyny z art. 65 § 1 k.k.s. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2024 r.

bez udziału stron, w trybie art. 539 e § 1 k.p.k.

skargi prokuratora na wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z 22 marca 2024 r., sygn.

akt XVII Ka 824/23, uchylający wyrok Sądu Rejonowego Poznań - Nowe Miasto i Wilda

w Poznaniu z 27 grudnia 2022 r., sygn.VI K 1104/21

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

Anna Dziergawka   Małgorzata Bednarek   Ryszard Witkowski

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 grudnia 2022 r., sygn.VI K 1104/21, Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał oskarżonego:

1. T. S. za winnego popełnienia czynu z art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i wymierzył mu za ten występki karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz 300 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 100 złotych;
2. A. B. za winnego czynu z art. 65 § 1 k.k.s. i art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. i wymierzył mu za ten występki karę 2 lat pozbawienia wolności oraz 400 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych oraz przestępstwa skarbowego z art. 65 § 1 i 2 k.k.s. i art. 54 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. i wymierzył mu 100 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł i orzekł karę łączną grzywny w wysokości 450 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych;
3. S. S. za winnego czynu z art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i za ten występki wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz 200 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych
4. P. P. za winnego czynu z art. 65 § 1 k.k.s. i art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. i wymierzył mu za ten występki karę 1 roku pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych oraz za winnego przestępstwa skarbowego z art. 65 § 1 i 3 k.k.s. i art. 54 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. i wymierzył za to 50 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych, oraz orzekł karę łączną 210 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych;
5. P. Ł. za winnego czynu z art. 54 § 1 k.k.s. i art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i wymierzył mu za ten czyn karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 400 stawek

dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych oraz za winnego przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 k.k.s. i art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i wymierzył mu za to 150 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych, a także orzekł karę łączną grzywny - 500 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych

6. M. M. za winnego czynu z art. 65 § 1 k.k.s. i art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. i wymierzył mu za ten występki karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych
7. J. J. za winnego czynu z art. 65 § 1 k.k.s. i art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. i wymierzył mu za ten czyn karę 1 roku pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych.

Nadto sąd I instancji orzekł o kosztach postępowania sądowego.

Od powyższego wyroku apelacje złożyli obrońcy oskarżonych A. B. , J. J. oraz P. P. i P. Ł. .

Wyrokiem z 22 marca 2024 r., sygn. akt XVII Ka 824/23, Sąd Okręgowy w Poznaniu uchylił zaskarżony wyrok, w tym na podstawie art. 435 k.p.k. odnośnie do T. S. , S. S. i M. M. i sprawę wszystkich oskarżonych przekazał Sądowi Rejonowemu Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Skargę na powyższy wyrok sądu odwoławczego złożył prokurator, który zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

naruszenie art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. przez jego zastosowanie w niniejszej sprawie i błędne uznanie, że zachodzą podstawy do ponownego przeprowadzenia przewodu sądowego w całości, mimo, iż Sąd Okręgowy mógł i powinien zweryfikować legalność podsłuchów w toku postępowania odwoławczego i w ten sposób ustalić czy sąd I instancji mógł orzekać na podstawie uzyskanego na tej

podstawie materiału dowodowego a nadto nie zachodzą okoliczności formalne wskazane w art. 454 k.p.k., które uniemożliwiałyby wydanie wyroku reformatoryjnego.

Stawiając powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazanie sprawy do merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga jest zasadna i to w wymiarze oczywistym.

Zgodnie z treścią art. 539 a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Kognicja Sądu Najwyższego w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi obejmuje badanie czy w danej sprawie, na etapie postępowania przed sądem pierwszej lub drugiej instancji, zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza (art. 439 § 1 k.p.k.) albo czy sąd odwoławczy zasadnie uznał, że ma miejsce wypadek wskazany w art. 454 k.p.k. czy też konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W uchwale z 22 maja 2018 r. Sąd Najwyższy wskazał nadto, że konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji (zob. uchwała SN z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19, OSNKW 2019, nr 6, poz. 31). Z taką sytuacją w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia.

Należy przypomnieć, że obecny model postępowania przed sądem odwoławczym przewiduje nie tylko możliwość, ale wręcz obowiązek tego sądu

dążenia - w drodze przeprowadzenia własnych czynności dowodowych - do wyjaśnienia okoliczności, które budzą jego wątpliwości

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że skoro sąd odwoławczy w niniejszej sprawie uznał, że występowały „realne procesowo” możliwości zweryfikowania, czy kontrole operacyjne zostały przeprowadzone legalnie, czy w materiale dowodowym, w tym również w aktach tajnych, znajdują się odpowiednie decyzje oraz postanowienia dotyczące przeprowadzonych kontroli operacyjnych, a następnie poddania sumiennej analizie, w jakim zakresie kontrole zostały dokonane - czy w zakresie udzielonej postanowieniem zgody, czy przeprowadzone kontrole nie wykraczają poza okres, na który je zarządzono, a także wobec kogo zostały zarządzone a dopiero po weryfikacji powyższego dokonanie odpowiednich ustaleń faktycznych z ewentualnym wykluczeniem materiału dowodowego, który nie może być objęty przedmiotem kontroli - to właściwym rozwiązaniem była w tym naprowadzonym kontekście samodzielna weryfikacja dokonana przez sąd II instancji i poczynienie stosownych ocen i ustaleń, a w konsekwencji samodzielna ocena dowodów zgodnie z art. 7 k.p.k. Nie było bowiem w niniejszej sprawie konieczne przeprowadzenie na nowo przed sądem I instancji przewodu sądowego w całości. Ponadto sąd odwoławczy - nie wykazał nierzetelności całego postępowania pierwszoinstancyjnego – jedynie wskazał na potrzebę weryfikacyjną legalności zgromadzonych dowodów. Sąd odwoławczy nie podnosił również, że doszło do nieprawidłowego przeprowadzania większości dowodów, co uzasadniałoby, co do zasady, wydanie wyroku kasatoryjnego (zob. postanowienie SN z dnia 20 października 2021 r., sygn. akt II KS 22/21).

Z tego względu postawiony w skardze prokuratora zarzut naruszenia przez sąd odwoławczy art. 437 § 2 k.p.k. należało uznać za trafny, a jego konsekwencją jest uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W tym postępowaniu sąd dokona weryfikacji zasadności stosowania i zakresu wykorzystania materiałów z kontroli operacyjnej a następnie w oparciu o tak dokonaną kontrolę oceni materiał dowodowy. Ponadto rozpozna wniesione w niniejszej sprawie środki odwoławcze w całości.

Sąd Najwyższy mając więc powyższe na uwadze, uwzględnił skargę prokuratora, o czym orzekł jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[ał]

Anna Dziergawka   Małgorzata Bednarek   Ryszard Witkowski